

Един поглед върху пътя на Тютюна

Произход

- Родината на растението тютюн е Америка
- Прието е, че е култивирано там около преди 8 000 г.
- Индианците в I в. пр. Хр. използват тютюна в различни религиозни и медицински практики

Разпространение

- Първа информация на европейците за тютюна дава Христофор Колумб, който се запознава с американския континент през 1492 г. по време на първата му експедиция
- Жителите на Куба и Хаити пушат тютюн, увит в изсъхнали царевични листа и го наричат *табаго*
- Испанците възприемат този термин и той става нарицателен за името на това растение в Европа

Христофор Колумб

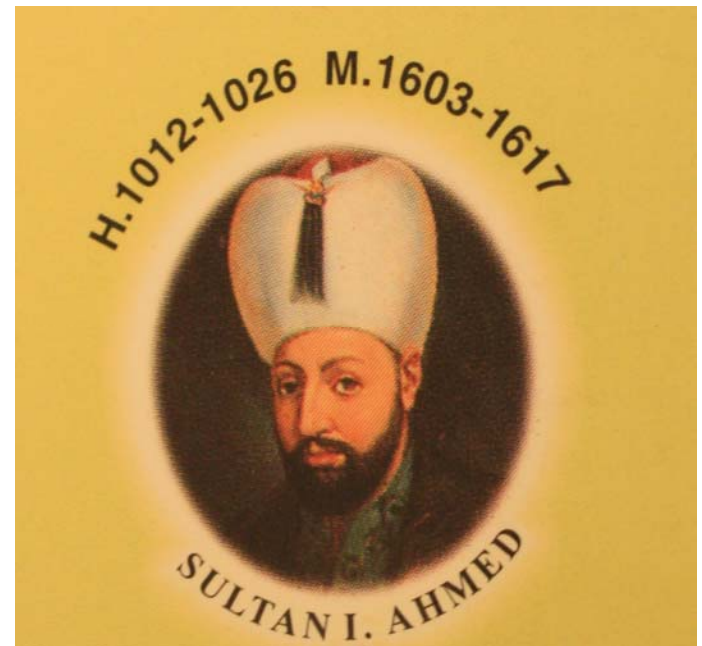
- Първоначално тютюнът се възприема на Стария континент като лечебна билка
- Постепенно растението се разпространява и се селектират отделни сортове, съобразени с климатичните европейски условия
- Около един век след откриването на растението негово производство и употреба е ежедневие за европейците
- През XVII в. тютюнът е популярен дори от парите. Фразата "as good as gold!" важи за онова време
- До края на XVIII в. тютюневата индустрия вече е разпространена в Азия, Африка и Австралия

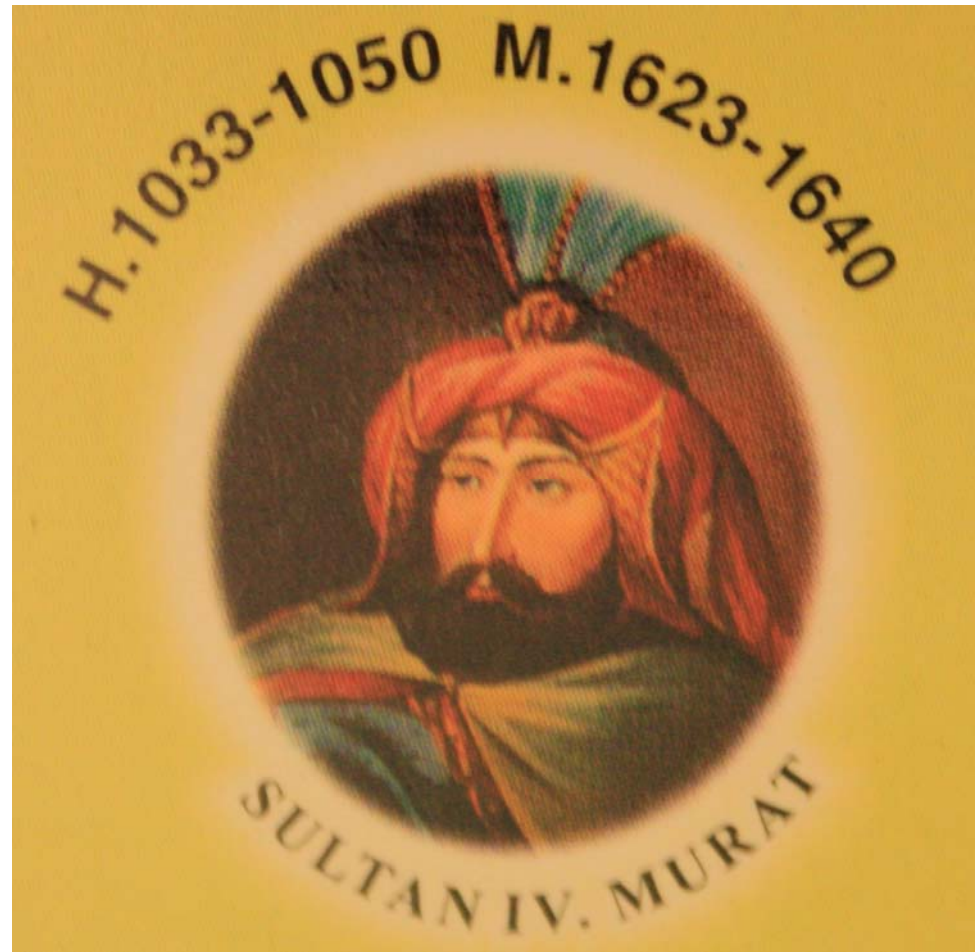
Разпространение на тютюна в Османската империя

- В края на XVI и началото на XVII в. тютюният се появява като търговски продукт в Османската империя
- В началото на своето разпространение тютюният предизвиква ожесточени дебати, относно съвместимостта му с религиозния морал и традициите на исляма
- Той се възприема като инвазия на християнската култура и лош навик. Прави се сравнение с пиенето на кафе, към което също има резервирано отношение, но то се приема, поради факта, че идва от ислямския свят

- Първоначално османските официални власти също са против проникването на тютюна. През 1611 султан Ахмед I забранява продажбата му по цялата територия на империята
- Започва своеобразна война срещу тютюна. Първата вълна води до изгарянето на големи количества тютюнева продукция, определена за контрабанда

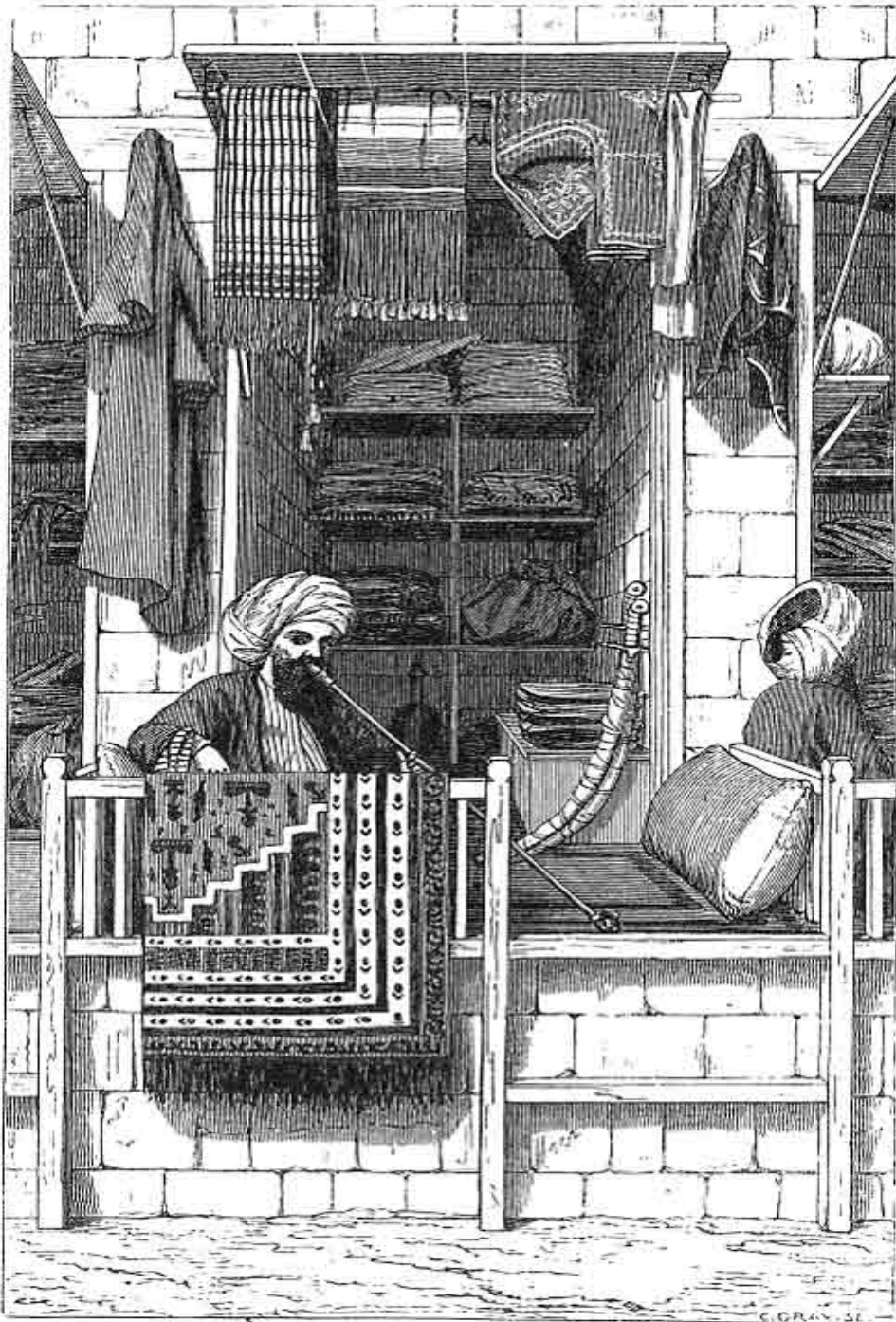

- Няколко десетилетия по-късно е налице още по-яростна съпротива срещу зеленото растение, в основата на която са действията на ислямския проповедник Мехмед Ефенди Кадъзаде
- Той заклеймява тютюнопушенето и консумацията на кафе като вредно за правоверните
- Неговите постулати са възприети от султан Мурад IV, който през 1633 г. затваря кафенетата в Истанбул и определя тютюнопушенето за престъпление, наказуемо със смърт

- Централната власт скоро се предава и през 1650 г. легализира отново употребата на тютюна
- Правоведа от Дамаск Абдул ал Гани ал Набулси споделя през 1682 г, че тютюнът е станал изключително популярен във ислямските страни, където представители на двата пола от всички социални слоеве го употребяват и са се отдали на удоволствието от пушенето

Изворите сочат, че през XVII в. пушенето на тютюн на обществени места вече е широко разпространено, като най-предпочитаните за това са кафенетата, пазарите и градските улици.

- До XVIII в. вече е утвърдено собственото тютюнево производство в Османската империя
- Като основни региони на неговото отглеждане се утвърждават Македония, Тракия, Анадола и Северна Сирия. Успоредно с това има внос от Персия
- Тютюнопроизводството се превръща в един от най-важните стопански отрасли в империята за векове напред

- Пушенето измества пиенето на кафе и става най-предпочитаното удоволствие за масата от населението
- От втората половина на XIX се появява и цигарата като модерна форма на културата на пушача

Значение

- Тютюнът играе историческа роля за стопанското, политическото, социалното и културното развитие на народите от Османската империя
- Отглеждането на тютюн, производството и търговията на тютюневи изделия и свързаните с това занаяти, са съдба за поредица генерации

Видове Тютюн

В света има над 700 познати сорта тютюн, много от които растат в ограничени райони при специални условия.

МЕЛНИК

ГОЙДЕРТХАЙМЕР

ФОРСТЕНЛАДЕН СУМАТРА

ВИРДЖИНИЯ БЪРЛЕЙ КЕНТЪКИ